

Sdělení Energetického regulačního úřadu

k přechodnému ustanovení § 54 odst. 1 a 2 zákona č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a změně některých zákonů (dále jen „zákon o podporovaných zdrojích“) a související problematice aplikace § 11 odst. 12 tohoto zákona na stávající výrobní

Ustanovení § 54 odst. 1 a 2 zákona o podporovaných zdrojích a změna formy podpory pro stávající výrobní

V ustanovení § 54 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích se stanoví, že pro elektřinu z výroben elektřiny uvedených do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro kterou vznikl nárok na podporu elektřiny výkupními cenami podle dosavadních právních předpisů, vzniká nárok na podporu elektřiny formou výkupních cen podle tohoto zákona. V poslední větě ustanovení § 54 odst. 1 zákona o podporovaných zdrojích je uvedeno, že výrobce z výrobní elektřiny, která již byla uvedena do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona, *má i v případě, že si po účinnosti tohoto zákona zvolí podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu, právo si zvolit znovu podporu elektřiny formou výkupních cen v termínech a postupem podle tohoto zákona.*

Podobně je v ustanovení § 54 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích uvedeno, že pro elektřinu z výroben elektřiny uvedených do provozu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pro kterou vznikl nárok na podporu elektřiny zelenými bonusy podle dosavadních právních předpisů, vzniká nárok na podporu elektřiny formou ročních zelených bonusů na elektřinu podle tohoto zákona. Dále se v poslední větě ustanovení § 54 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích uvádí, že výrobce z výrobní elektřiny, která již byla uvedena do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona, *má nárok po účinnosti tohoto zákona zvolit si podporu formou výkupních cen, s výjimkou případů výroby elektřiny vyráběné společně z obnovitelného zdroje a neobnovitelného zdroje energie, v termínech a postupem podle tohoto zákona.*

Zákon o podporovaných zdrojích dále v § 8 odst. 2 stanoví, že právo zvolit si podporu elektřiny formou výkupních cen má pouze výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 100 kW včetně. V ostatních případech, včetně elektřiny vyrobené ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem do 100 kW společně z obnovitelných zdrojů a neobnovitelných zdrojů, má výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů právo pouze na podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu. Změna podpory je pak možná vždy k 1. lednu pro daný kalendářní rok. V této souvislosti je dále nutné upozornit, že v případě výrobní elektřiny s instalovaným výkonem nad 100 kW je třeba také vycházet z ustanovení § 9 odst. 4 zákona o podporovaných zdrojích, který stanoví, že podpora elektřiny formou zeleného bonusu na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny využívající obnovitelné zdroje s instalovaným výkonem nad 100 kW se poskytuje pouze v režimu hodinového zeleného bonusu na elektřinu. Tudíž ani v rámci formy zeleného bonusu na elektřinu nemůže výrobce pro takovou výrobu elektřiny libovolně volit mezi ročním a hodinovým zeleným bonusem na elektřinu. V případě výrobní elektřiny s instalovaným výkonem nad 100 kW tedy zákon o podporovaných zdrojích energie stanovuje, že by do budoucna měly být všechny výrobní elektřiny tohoto typu v režimu hodinového zeleného bonusu na elektřinu.

Z dikce ustanovení § 54 odst. 1 a 2 zákona o podporovaných zdrojích není zcela zřejmé, zda autor zákona v obou ustanoveních zamýšlel upravit možnost změny formy podpory elektřiny pro stávající výrobní stejným způsobem, protože v odstavci 1 zákon hovoří o možnosti *zvolit si podporu*

znovu a v druhém ustanovení se pak uvádí spojení *zvolit si podporu*. Pochybnosti může vzbuzovat rovněž nejednotné použití pojmů *právo* v § 54 odst. 1 a *nárok* v ustanovení § 54 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích.

Při aplikaci ustanovení § 54 odst. 1 a 2 zákona o podporovaných zdrojích v praxi je třeba vycházet rovněž z jejich účelu a smyslu, který byl zákonodárcem pravděpodobně sledován, tj. zachovat určitou míru předvídatelnosti podnikatelského prostředí v odvětví elektroenergetiky, postupovat v souladu se zásadou legitimního očekávání těch účastníků trhu s elektřinou, kteří na energetickém trhu působili již před nabytím účinnosti zákona o podporovaných zdrojích, a vyloučit případné retroaktivní účinky ustanovení zákona o podporovaných zdrojích na tyto podnikatelské subjekty.

Z tohoto důvodu lze říci, že zákon o podporovaných zdrojích nadále zachovává výrobcům, kteří vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů ve výrobnách uvedených do provozu před datem nabytí účinnosti tohoto zákona, právo na změnu formy podpory, aniž by na ně dopadalo zákonné omezení podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o podporovaných zdrojích, přičemž však z přechodných ustanovení § 54 odst. 1 a 2 zákona o podporovaných zdrojích vyplývá, že i tito výrobci musí při změně formy podpory respektovat nová zákonná ustanovení, pokud se jedná o postup při změně formy podpory a termíny, v nichž jsou tak výrobci oprávněni činit. K výše uvedenému výkladu ustanovení § 54 odst. 1 a 2 zákona o podporovaných zdrojích se Energetický regulační úřad přiklání i přesto, že takový výklad přechodných ustanovení povede ke zřejmé nejednotnosti právní úpravy, a tedy i faktického stavu v oblasti podpory obnovitelných, resp. podporovaných zdrojů energie, protože upravuje vedle sebe paralelně existující dvojí režim změny formy podpory elektřiny, když odlišně upravuje oprávnění změny formy podpory ve vztahu k výrobcům, kteří vyrábějí elektřinu z obnovitelných zdrojů ve výrobně elektřiny uvedené do provozu před datem nabytí účinnosti zákona o podporovaných zdrojích, a jinak je stanoveno oprávnění změnit formu podpory pro výrobce, kteří využívají podporované zdroje energie v zařízení uvedeném do provozu za účinnosti tohoto nového zákona. Rovněž pokud vycházíme z povahy přechodných ustanovení, resp. jejich účelu, lze obecně říci, že přechodná ustanovení jsou zpravidla v právním předpise stanovena proto, aby podle nich bylo překlenuto určité přechodné období a případně vyřešeny některé problematické otázky související s přechodem mezi dosavadní právní úpravou a právní úpravou novou. Z toho vyplývá, že povaha přechodných ustanovení by měla být spíše dočasná, a následně by měla i tato být zcela nahrazena režimem nové platné a účinné právní úpravy.

Ačkoli lze polemizovat o tom, zda prostřednictvím zákona o podporovaných zdrojích energie naopak do budoucna neměl být nastaven jednotný přístup ke změně formy podpory elektřiny pro všechny výrobní elektřiny s nárokem na podporu bez ohledu na to, kdy tyto výrobní elektřiny byly uvedeny do provozu, z přechodných ustanovení § 54 odst. 1 a 2 tento závěr zřejmě dovodit nelze.

Pokud ale vyjdeme z výše uvedeného předpokladu, že změna formy podpory pro stávající výrobní elektřiny je možná s tím, že se použijí na stávající výrobní elektřiny pouze určité normy, zejména tedy ta ustanovení, která upravují proces změny formy podpory, nemělo by na stávající výrobní elektřiny být uplatňováno ani ustanovení § 11 odst. 12 zákona o podporovaných zdrojích, které by tak de facto zvýhodňovalo výrobce elektřiny ze stávajících výroben s instalovaným výkonem nad 100 kW oproti novým výrobnám s instalovaným výkonem nad 100 kW, které si nemohou vybrat jinou formu podpory než hodinový zelený bonus na elektřinu.